

28-09-2009

Sagsnr.
2009-123908

Dokumentnr.
2009-542181

Sagsbehandler
Søren Povlsen
Inge Nilsson

Vindmøller i København - borgerinddragelse og organiseringsmodeller

1. Resumé	1
2. Baggrund	3
3. Inddragelse af borgere og virksomheder	4
3.1. Borgeres og virksomheders mulighed for at fremme vedvarende energi via minivindmøller	4
3.2. Køberet til vindmølleandele for lokale borgere.....	6
3.3. Borgerinddragelse i et vindmøllelaug.....	7
3.4. Beskatning og selskabsform	8
3.5. Grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier.....	9
4. Markedet og lovgivning for produktion af vindmøllestrøm.....	9
5. Organisatoriske og finansielle modeller	10
5.1. Model A: KE ejer vindmøllerne	11
5.2. Model B: KK skaber grundlaget for etablering men har intet ejerskab.....	12
5.3. Model C: KK ejer vindmøllesekskab	14
5.4. Vurdering af modellerne.....	14
Bilag: Mulig selskabsoversigt.	16

1. Resumé

Københavns Kommunes klimaplan omfatter et fyrtårnsprojekt om at opstille vindmøller i København. Den 17. september 2009 behandlede Borgerrepræsentationen sag om mulige lokaliteter for vindmøller i København. I den forbindelse blev besluttet, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen i oktober skulle forelægge beslutningsoplæg med modeller for organisering og finansiering samt oplæg til, hvordan borgernes inddrages og får mulighed for at fremme vedvarende energi. Samtidig gøres status for opstilling af minivindmøller i København.

Det er en vigtig målsætning i fyrtårnsprojektet at give borgere mulighed for at købe andele i vindmøllerne. Det er vigtigt, at der tilrettelægges en åben og involverende proces, hvilket kan være med til at øge opbakningen og skabe interesse for at købe andele.

Udover at understøtte borgernes mulighed for at købe vindmølleandele vil borgere, virksomheder, boligforeninger m.v. også kunne investere direkte i minivindmøller, der placeres i byen, ved vejsider eller på tage.

Bymiljø

Kalvebod Brygge 45
Postboks 259
1502 København V

Telefon
33665214

E-mail
ingnil@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009595959

www.kk.dk

Erfaringerne med minivindmøller i bymiljøer i Danmark er begrænset. Teknik- og Miljøforvaltningen har med ekstern bistand fået undersøgt forholdene for minivindmøller i København. De væsentligste problemstillinger ved opstilling af minivindmøller er økonomi, æstetik, vibrationer, støj samt skyggevirksomheder. Erfaringerne viser, at den faktiske produktion ofte er betydeligt lavere end den forventede produktion. Det fremgår af undersøgelsen, at vindmøller kan overvejes som et supplement til eksisterende planer om opførelse af større vindmøller og som grøn profilering af byen og inddragelsen af borgere.

Teknik- og Miljøforvaltningen har f.eks. minivindmøller i terræn formuleret nogle enkle, generelle principper for opstilling af møllerne, der dog altid vil blive vurderet konkret. Forvaltningen har været i dialog med bl.a. DONG, der har henvendt sig til kommunen med ønske om at opstille minivindmøller i byen. Forskellige lokaliteter har været drøftet, og hvis DONG kan finde private købere, vil minivindmøllerne efter al sandsynlighed kunne opstilles inden klimakonferencen.

Lov om fremme af vedvarende energi, der trådte i kraft 1. januar 2009, indeholder krav om, at man som opstiller af større vindmøller skal udbyde mindst 20 pct. af projektværdien til beboere inden for en radius på 4,5 km fra opstillingsstedet. Det foreslås, at kommunen arbejder aktivt via kampagner m.v. for at skabe interesse blandt københavnere for at købe andele.

De fleste vindmøllelaug i Danmark er organiseret som interessentskab. Konstruktionen indebærer, at borgere køber andele og mindst en gang om året får udbetalt overskuddet fra salget af den producerede strøm. Det er fastlagt ved lov, at en andels pris er udregnet på baggrund af en beregnet produktion på 1.000 kWh pr. år.

Et vindmøllelaug med solidarisk hæftelse vil indebære en meget fordelagtig beskatning af udbyttet fra ejerandelene (for ikke erhvervsmæssig udnyttelse), idet der er opnået et bundfradrag på 3.000 kr. og hvor kun 60 pct. af indtægter over 3.000 kr. indregnes i den skattepligtige indkomst.

Ovennævnte lov om fremme af vedvarende energi giver desuden mulighed for at søge tilskud til udgifter, der afholdes til anlægsarbejder til styrkelse af landskabelige eller rekreative værdier og kulturelle og informative aktiviteter i lokale foreninger m.v. med henblik på at fremme accepten af udnyttelsen af vedvarende energikilder i kommunen. Med udgangspunkt i de i første omgang planlagte 6 møller vil der kunne søges om tilskud til 200.000 kr. om året i 10-11 år.

For så vidt angår organisering beskrives nedenfor tre modeller: Model A, hvor Københavns Energi ejer vindmøllerne, model B, hvor Københavns Kommune ejer vindmøllesekskab og model C, hvor kommunen skaber grundlaget for etablering af møllerne men intet ejerskab har.

Model A, hvor vindmølleetableringen sker i regi af Københavns Energi indebærer en række fordele, idet modellen ikke kræver indskud af skattefinansierede midler, at kommunen som ene-ejer vil have stor mulighed for at øge indflydelse og sikre hurtig opstilling, og at det organisatoriske grundlag delvist allerede er til stede i Københavns Energi.

Københavns Kommune har været i dialog med Københavns Energi, der i øjeblikket udarbejder business case og forretningsplan for dette nye forretningsområde for koncernen. Materialet vil blive behandlet på bestyrelsesmøde i begyndelsen af november.

Modellen indebærer, at der oprettes et datterselskab i Københavns Energi, og at borgernes andele er placeret i et interessentskab, jf. ovenfor.

Dette notat omfatter nedenfor udover en gennemgang af baggrunden (afsnit 2), en beskrivelse af de foreslåede muligheder for inddragelse af borgere og virksomheder (afsnit 3), en kort beskrivelse af markedet og lovgivning for produktion af vindmøllestrøm (afsnit 4) samt en gennemgang af forskellige organisatoriske modeller (afsnit 5).

2. Baggrund

Med udgangspunkt i Københavns Kommunes klimaplan har kommunen iværksat et projekt, der blandt andet har til formål at opstille vindmøller i København.

Borgerrepræsentationen behandlede den 17. september sag om ”Undersøgelse af mulige lokaliteter for vindmøller i København”. En konsulentundersøgelse anbefalede, at kommunen arbejder videre med at opstille møller på fire lokaliteter: Kalvebod Syd, Prøvestenen, Lynetten og Nordhavnen, jf. nedenstående skema.

Lokalitet	Antal møller (stk.)	Park effekt (MW)	Park produktion (MWh)	Anlægs-investering (mio. kr.)	Fortrængt CO2 (ton pr. år)
Kalvebod Syd	4	14,4	33.800	148	17.272
Prøvestenen	2	7,2	16.700	81	8.534
Lynetten	4	14,4	30.300	148	15.483
Nordhavnen	4	14,4	34.800	148	17.783
Total	14	50,4	115.600	525	59.072

Borgerrepræsentationen besluttede som led i sagen, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen i første omgang skulle prioritere udviklingen af muligheder for vindmøller på Kalvebod Syd og Prøvestenen, samt at det undersøges nærmere, hvordan og hvornår der kan opstilles vindmøller på Nordhavnen og Lynetten.

Det blev samtidig besluttet, at forvaltningerne i oktober skulle forelægge beslutningsoplæg med modeller for organisering og finansiering af projekterne samt oplæg til, hvordan borgere inddrages og får mulighed for at fremme vedvarende energi. I den forbindelse skal gives status for opstilling af minivindmøller i København.

Dette notat udgør afrapportering herpå.

Det er ligeledes et mål for fyrtårnsprojektet, at kommunen skal købe grøn strøm svarende til kommunens eget elforbrug (112 GWh i 2005). Dette kan udmøntes på forskellige måder, hvilket ikke er en del af denne redegørelse. Håndteringen heraf vil blive forelagt på et senere tidspunkt.

3. Inddragelse af borgere og virksomheder

Det er en vigtig målsætning i fyrtårnsprojektet om vindmøller at give borgere mulighed for at købe andele i vindmøllerne. Det er desuden vigtigt løbende at informere og inddrage borgere og andre interessenter i vindmølleinitiativerne. En åben og involverende proces kan således både være med til at øge opbakningen og skabe interesse for at købe andele i vindmøllerne.

I dette afsnit beskrives erfaringerne med minivindmøller, der er en mulighed for borgere, virksomheder, boligforeninger m.v. direkte at bidrage til at fremme udbygningen med vedvarende energi (afsnit 3.1). Herefter redegøres for reglerne for borgeres ret til at købe vindmølleandele (afsnit 3.2), og det beskrives, hvordan et vindmøllelaug fungerer (afsnit 3.3). Overvejelser om selskabsform og beskatning beskrives (afsnit 3.4), og dernæst skitseres reglerne for en grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier (afsnit 3.5).

3.1. Borgeres og virksomheders mulighed for at fremme vedvarende energi via minivindmøller

Det vil blive muligt for københavnernes at købe andele i de kommende vindmøller, jf. nedenfor. Herved kan borgerne bidrage til udbygningen af den vedvarende energi. En anden mulighed er, at borgere, virksomheder, boligforeninger m.v. kan investere direkte i minivindmøller, der placeres i byen, ved vejsider eller på tage.

Borgerrepræsentationen tiltrådte den 17. september 2009, at Teknik- og Miljøforvaltningen skulle gå positivt ind i en proces for at opstille minivindmøller i byen, gerne inden klimakonferencen, idet minivindmøllerne skal indpasses i byen på en byarkitektonisk acceptabel måde.

Forvaltningen har i første omgang beskæftiget sig med minivindmøller på terræn. Og ud fra en byarkitektonisk tilgang er der blevet formuleret nogle enkle, generelle principper for opstilling af møllerne, der dog altid vil blive vurderet konkret. Ifølge disse principper bør møllerne opstilles i en flerhed, langs infrastruktur og i et let opfatteligt mønster - gerne så de er med til at accentuere et forløb f.eks. en vejlinie.

Tilsvarende er der fundet en række placeringer i byen, hvor opstilling af minivindmøller mest optimalt vil kunne indpasses i bymiljøet. Det drejer sig primært om større indfaldsveje til byen, hvilket harmonerer med ønsket om synlighed og grøn profilering. Samtidig er det besluttet, ikke at placere møllerne i umiddelbar nærhed af beboelse, ved promenader og ud for fredede anlæg, hvor møllerne arkitektonisk, planmæssigt og funktionelt vil være problematiske.

På samme måde vil forvaltningen formulere nogle arkitektoniske principper for opstilling af minivindmøller på tage samt udpege nogle velegnede placeringsmuligheder. For begge typer møller vil der efterfølgende blive evalueret på de opstillede retningslinjer.

Erfaringerne med minivindmøller i bymiljøer i Danmark er begrænset. Teknik- og Miljøforvaltningen har med ekstern bistand fra konsulentfirmaet Ea Energianalyse fået undersøgt forholdene for minivindmøller i København.

Erfaringer med minivindmøller fra Danmark, USA, England og andre steder viser, at den faktiske produktion ofte er betydeligt lavere end den forventede produktion. Det skyldes ofte, at forventningerne til middelvinden ikke var realistisk. Udenlandske studier anbefaler, at bygninger med påmonterede vindmøller skal stå frit eller rage højt op over de omkringliggende bygninger, hvis der skal ske en maksimal udnyttelse af vinden. Det begrænser i et vist omfang potentialet i København.

Det fremgår af undersøgelsen, at minivindmøller kan overvejes som et supplement til eksisterende planer om opførelse af større vindmøller, så længe man gør sig klart, at produktionspotentialet er relativt beskedent set i forhold til større hav- eller landvindmøller.

De største udfordringer for minivindmøller er økonomi, æstetik, vibrationer, støj samt skyggeeffekter. Hensyntagen til

omkringliggende bymiljø, visualiseringer og nøje valg af opstillingsmønstre og mølletyper bør derfor indgå i overvejelserne.

Ea Energianalyse konkluderer, at minivindmøller er en relativ dyr måde at øge andelen af vedvarende energi og reducere CO₂-emissionen på. Til gengæld kan der være andre gevinster forbundet med investering i minivindmøller som f.eks. en grøn profilering af byen og en inddragelse af borgene i bestræbelsen på at reducere byens CO₂-udledning.

Teknik- og Miljøforvaltningen har været i dialog med bl.a. DONG, der henvendt sig til kommunen med ønske om at opstille minivindmøller i byen. Forskellige placeringer har været drøftet, og kan DONG finde private købere, vil minivindmøllerne efter al sandsynlighed kunne opstilles inden klimakonferencen.

Forvaltningen vil bruge disse første henvendelser fra private aktører som eksempel-projekter for at optimere sagsbehandlingen i kommunen, så forløbet bliver så smidigt som muligt.

3.2. Køberet til vindmølleandele for lokale borgere

Den 1. januar 2009 trådte Lov om fremme af vedvarende energi i kraft (Lov nr. 1392 af 27. december 2008) i kraft.

Loven indeholder krav om, at man som opstiller af en vindmølle på mindst 25 meter skal udbyde mindst 20 pct. af projektværdien til beboere, der bor inden for en radius på 4,5 km fra opstillingsstedet. Hvis der er andele til overs, er personer, der har fast bopæl i kommunen, berettiget til at købe disse.

Vindmølleopstilleren skal udarbejde et udbudsmateriale, der skal opfylde en række krav og være ledsaget af revisorerklæring.

Provenuet fra udbuddet skal dække en forholdsvis andel af opstillerens omkostninger til projektet, så opstilleren og køberne indskyder samme beløb pr. ejerandel. Ejerandelene udbydes som udgangspunkt til en pris beregnet ud fra en produktion på 1.000 kWh pr. andel.

Udbuddet af andele skal ske inden opstillingen påbegyndes, og fristen for at afgive købstilbud skal være mindst 4 uger fra det tidspunkt, udbuddet annonceres. Der er fastsat specifikke regler for, hvordan andelen skal fordeles, hvis antallet indkomne bud overstiger antallet af udbudte ejerandele. Omvendt kan vindmølleopstilleren frit råde over ejerandele, som ikke afsættes gennem udbuddet.

Lokale virksomheder og kommunen vil ifølge loven ikke have mulighed for at købe ejerandele efter denne ordning. Disse vil dog altid have mulighed for at rette henvendelse til vindmølleopstilleren

med henblik på forespørgsel om køb af ejerandele uden for køberetsordningen.

Det foreslås, at Københavns Kommune arbejder aktivt via kampagner m.v. for at skabe interesse blandt københavnere for at købe andele.

For så vidt angår københavnske virksomheder vil Københavns Kommune arbejde for, at det også bliver muligt for disse at købe andele i vindmøller, jf. klimaplanen.

Det bemærkes, at der ikke i ovenstående regler er fastsat krav om selskabsform, og at køberetten således gælder, uanset om der er tale om et interessentskab eller aktieselskab.

3.3. Borgerinddragelse i et vindmøllelaug

Vindmøllerne i Danmark er enten elværkejede (13 pct.), fællesejede (47 pct.), enkeltmandsejede (38 pct.) eller andet (2 pct.)¹. I starten af 80'erne begyndte etableringen af de fællesejede møllelaug og en model, hvor lokale familier typisk købte ejerandele i forhold til deres elforbrug, blev almindelig.

Der er således etableret en række vindmøllelaug i Danmark. Et nyere eksempel i nærheden af København er Hvidovre Vindmøllelaug. Nedenfor beskrives 'Hvidovremodellen', der på mange punkter ligner andre laugskonstruktioner i Danmark.

Juridisk er Hvidovre Vindmøllelaug konstrueret som et interessentskab (I/S), der blev stiftet i november 2007 og således før de nye regler om køberet jf. ovenfor. Det er interessentskabets hovedformål at producere elektricitet gennem etablering og drift af vindmøller på Avedøre Holme. Det overordnede formål er at bidrage til en bæredygtig energiforsyning i Danmark.

I løbet af efteråret 2009 vil der blive opstillet to store vindmøller i vandet umiddelbart syd for Avedøre Holme. En tredje kommer til i løbet af 2010. DONG Energy står for projektering, finansiering og opførsel af møllerne, hvorefter Hvidovre Vindmøllelaug efterfølgende får mulighed for at erhverve en af møllerne eller 1/3 af projektet.

Mølleanparterne vil i første omgang blive udbudt til beboere og ansatte i Hvidovre Kommune. I praksis kommer det til at foregå ved, at halvdelen af andelene indledningsvis reserveres til Hvidovreborgere og den resterende halvdel til borgere i resten af København, Danmark og EU.

---

¹ Kilde: Dansk vindmølleforening, Fakta om Vindenergi, Ø7. Data er fra 2001, hvorefter ejerformen ikke længere blev registeret.

Én andels pris er udregnet på baggrund af en beregnet produktion på 1000 kWh pr. år. Prisen for en anpart er således 4.995 kroner.

Det fremgår af vedtægterne, at indtægten fra salget af den producerede strøm (fratrasket interessentskabets udgifter og henlæggelser) fordeles ligeligt efter antallet af andele. Dette er forudsat at ske mindst én gang om året.

Der har været stor interesse for at forhåndstegne vindmølleanparter. Det koster 100 kr. pr. anpart. Der er således på nuværende tidspunkt forhåndstegnet ca. 8.900 af de i alt 10.700 anparter. Salget af anparter er påbegyndt, og det afsluttes 1. november 2009. Frem til 15. september har borgere, erhvervslivet og medarbejdere i Hvidovre Kommune haft fortrinsret, herefter har øvrige interesserede borgere og virksomheder kunne købe overskydende anparter.

3.4. Beskatning og selskabsform

Skattelovgivningen giver forskellige muligheder for beskatning af udbytte fra ejerandele. For ikke erhvervsmæssig benyttelse af andele anvendes den såkaldte 'skematiske regel'. Denne indebærer, at personer der modtager indtægter fra vindmølledrift har et bundfradrag på 3.000 kr. om året². Af indtægter udover 3.000 kr. indregnes 60 % til den skattepligtige indkomst³.

Det er en betingelse for at bruge ovennævnte fordelagtige skatteregler, at der er tale om et interessentskab. Dette betyder i praksis, at interessentskabsmodellen er en forudsætning for at få borgere til at købe anparter.

Interessentskabet har solidarisk hæftelse. Det betyder, at anpartshaverne hæfter personligt overfor interessentskabets kreditorer.

Det bemærkes, at i Hvidovre Vindmøllelaug er risikoen søgt minimeret ved, at det i vedtægterne er fastsat, at interessentskabet ikke kan stifte gæld. Herudover har DONG stillet garanti for eventuelle andele, der ikke sælges, hvilket mindsker usikkerheden væsentligt.

Vindmøllelaug kan også etableres som et selskab f.eks. A/S, Aps eller AmbA. Herved undgås den solidariske hæftelse, men der er ikke mulighed for at benytte den meget fordelagtige skatteordning.

---

² Det er forslag om at hæve fradraget fra 3.000 til 7.000 kr. Forslaget er p.t. til vurdering i EU ift. statsstøttereglerne.

³ Alternativt kan der vælges beskatning efter den såkaldte anpartsregel (erhvervsmæssig beskatning med afskrivning). Generelt er denne fordelagtig for borgere, der køber mange andele.

3.5. Grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier

Der er som led i Lov om fremme af vedvarende energi oprettet en grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier. Ordningen kan yde tilskud til initiativer, som iværksættes for at fremme lokale accept af opstillingen af nye vindmøller. Tilskuddet udgør 0,4 øre pr. kWh for 22.000 fuldlasttimer for hver vindmølle.

Det betyder, at der for de første planlagte seks møller på Kalvebod Syd og Prøvestenen vil kunne søges tilskud til udgifter på op til 200.000 kr. om året i 10-11 år.

Tilskuddet kan gives til udgifter, som afholdes til:

- anlægsarbejder til styrkelse af landskabelige eller rekreative værdier i kommunen og
- kulturelle og informative aktiviteter i lokale foreninger m.v. med henblik på at fremme accepten af udnyttelsen af vedvarende energikilder i kommunen.

Som det fremgår, er der tale om et forholdsvist bredt formål, og det foreslås, at muligheden for at søge tilskud indgår i det videre arbejde med opstilling af vindmøller i København.

4. Markedet og lovgivning for produktion af vindmøllestrøm

Elmarkedet og herunder markedet for grøn strøm i Danmark er karakteriseret ved, at produktion, distribution og salg af strøm sker i adskilte juridiske enheder.

Typisk har elproducenter og kunder ingen direkte kontakt, da elhandlen normalt foregår via elbørsen NordPool. Kun meget store elproducenter, som eksempelvis DONG, kan have en direkte kunderelation.

Da al den strøm, der produceres på et givet tidspunkt, bliver sammenblandet, kan man ikke præcist sige, hvilke anlæg, der har produceret den strøm, der kommer ud af stikkontakten hos de enkelte forbrugere.

Grøn strøm købes med en oprindelsesgaranti. Denne garanti sikrer, at når en forbruger køber en vis mængde grøn strøm af elhandelsselskabet, så er el-nettet også blevet tilført denne mængde grønne strøm.

Afsætningen af vindmøllestrøm sker på markedsvilkår, hvilket medfører usikkerhed om indtægtsgrundlaget, da priserne kan være svingende. Hertil kommer, at den markedsbaserede elpris ikke er høj

nok til at dække produktionsomkostningerne ved vindmølleproduktion.

Der ydes derfor et tilskud på 0,25 kr. pr. produceret kWh vindmøllestrøm op til produktionen ved de første 22.000 fuldlasttimer.

Produktionen af vindmøllestrøm skal i henhold til loven ske i en selvstændig juridisk enhed (et vindmøllesekskab).

5. Organisatoriske og finansielle modeller

I sagen om mulige lokaliteter for vindmøller i Københavns Kommune, der blev politisk behandlet i august/september 2009 blev kort skitseret forskellige organisatoriske modeller. Det blev desuden besluttet, at forvaltningerne skal udarbejde beslutningsoplæg med modeller for organisering og finansiering af vindmøller, herunder en model der omfatter Københavns Energi. Denne sag indeholder afrapporteringen heraf.

Afsnittet indeholder en beskrivelse af tre modeller:

- A. KE ejer vindmøllerne
- B. KK skaber grundlaget for etablering men har intet ejerskab
- C. KK ejer vindmøllesekskab

De beskrives for så vidt angår:

- Juridisk konstruktion
- Roller, organisation og behov for opbygning af kompetence
- Økonomi, finansiering og modregning i bloktilskud
- Kommunens indflydelse på projektgennemførelsen

Der vil detaljeret blive redegjort for model A og B. Med udgangspunkt heri vil der efterfølgende blive gjort rede for, hvorfor model C næppe er relevante i et videre forløb.

Fælles for alle modellerne er, at kommunen spiller en meget aktiv rolle med sikringen af plangrundlaget (kommuneplantillæg, lokalplan og VVM).

Kommunen vil i alle modeller spille en meget væsentlig rolle i forhold til information til og inddragelse af borgere.

Ligeledes må det forventes, at kommunen i samtlige modeller er involveret i kontakten til de relevante lodsejere.

5.1. Model A: KE ejer vindmøllerne

Juridisk konstruktion

Til varetagelse af KE' vindmølleaktiviteter oprettes et datterselskab under KE Varmeforsyning Holding P/S. Dette er illustreret i en mulig selskabsoversigt bagerst i dette notat.

Det er hensigten med denne konstruktion, at KEs ejerandele ligger i ovennævnte selskab, og at borgernes andele er placeret i et interessentselskab med ejerskab til en eller flere møller, jf. beskrivelsen heraf ovenfor.

Roller, organisation og behov for opbygning af kompetencer

Den overordnede ledelse af vindmølleselskabet udgøres af KE's nuværende ledelse.

Da KE ikke har egne kompetencer til hverken at planlægge, opføre eller drive vindmøllerne vil disse ydelser blive købt eksternt:

- a. Planlægning, projektering, opførelse og drift af møllerne vil blive helt eller delvist udbudt
- b. Vindmølleselskabet vil (efter behov) herudover købe ydelser såvel koncerninternt som -eksternt.

KE vil deltage i kommunens bestræbelser på at skabe opmærksomhed om projektet overfor københavnere.

Økonomi, finansiering og modregning i bloktilskud

Der eksisterer en række forskellige muligheder for finansiering af projektet.

Der er automatisk låneadgang til kommunale vindmølleprojekter, hvorfor det vil være muligt for det KE-ejede selskab at optage fordelagtige lån i KommuneKredit. Af selskabsretlige grunde er det på nuværende tidspunkt vurderingen, at vindmølleselskabet også skal finansieres af et egenkapitalindskud fra KE Varme Holding P/S.

Salg af andele til borgerne er ligeledes en finansieringskilde, hvor der som nævnt er krav om, at mindst 20 % af projektet skal udbydes. Det kan efterfølgende besluttes at sælge yderligere andele. Borgernes ejerskab tænkes efterfølgende placeret i et interessentskab, jf. ovenfor, hvorefter borgernes indskud ikke længere vil være en del af det KE-ejede selskabs finansielle grundlag.

Den samlede investering er estimeret til 525 mio. kr. Indskuddet fra KE Varme Holding P/S efter salg af 20 pct. andele anslås til ca. 105 mio. kr. KE Varme Holding P/S kan låne midler hos en ekstern långiver til indskuddet i projektet i stedet for at indskyde eksisterende

midler. Ved et sådan låneoptag skal KE Varme Holding P/S efterfølgende afholde udgifter til renter og afdrag af lånet.

Fordelene ved denne finansieringsmodel er primært, at man derved tydeligt får adskilt projektet ift. Københavns Energis øvrige forretningsområder, samt at man får en ekstern udlåners vurdering af økonomien i projektet.

I henhold til de foreløbige økonomiberegninger vil projektet være rentabelt dvs. at vindmølleaktiviteterne vil generere et overskud. Det betyder, at indskuddet af midler fra KE Varme Holding P/S'et over tid vil kunne tilbageføres til selskabet.

Det bemærkes, at økonomien i det foreslåede vindmølleselskab vil være adskilt fra økonomien i Københavns Energis andre forsyningselskaber.

Indenrigs- og Socialministeriet har tilkendegivet, at et lån optaget af KE Varme Holding P/S til indskud i vindmølleselskabet ikke er omfattet af den automatiske låneadgang, hvorfor lånet som udgangspunkt vil medføre deponering for kommunen eller muligvis træk på lånerammen. Økonomiforvaltningen vil gå i dialog med Indenrigs- og Socialministeriet om problemstillingen, herunder tolkning af lånereglerne.

Kommunens indflydelse på projektgennemførelsen

Kommunens indflydelse på projektgennemførelsen vil formelt set skulle udøves på KE's generalforsamling. KE har dog en naturlig interesse i at understøtte kommunens overordnede målsætninger.

I praksis betyder dette, at med KE som vindmøllejer, vil kommunens muligheder for at sikre et vindmølleprojekt være meget stor.

5.2. Model B: KK skaber grundlaget for etablering men har intet ejerskab

Juridisk konstruktion

Kommunen indskyder som udgangspunkt ikke midler i vindmølleselskabet og indgår derfor ikke i ejerkredsen. Se i øvrigt nedenfor.

Roller, organisation og behov for opbygning af kompetencer

Kommunen påtager sig rollen som facilitator og gennem et aktiv indsats og informationsarbejde søges det at samle parter, der er interesseret i at starte et vindmølleprojekt op.

Rent praktisk vil der som opstartsfasen sandsynligvis skulle dannes et konsortium af enkelte initiativtagere. Konsortiet vil skulle forberede og beskrive projektet, herunder udsende prospekt for udbud.

Parterne i konsortiet kan strække sig fra enkeltpersoner til virksomheder, herunder energiselskaber.

Efter gennemførelse af udbuddet, vil det egentlige vindmølleselskab skulle dannes.

Vindmølleselskabet vil skulle opbygge kompetencer til at gennemføre udbudsprocessen og projektstyringen i forbindelse med opstilling af møller. Det samme gør sig gældende for så vidt angår selve driften af møllerne, der ud over den tekniske side omfatter salg af el på NordPool og administration af anpartshavere. Til forskel for en KE løsning vil selskabet sandsynligvis også skulle have tilført en selvstændig ledelse.

Hvorledes kompetencetilførelsen vil ske, vil sandsynligvis afhænge af de deltagende parter forstået således, at hvis en af de markante deltagere er et energiselskab, kan det være muligt at udnytte eller overføre kompetencer herfra. Dette må alt andet lige øge sandsynligheden for en hurtigere projektgennemførelse

Økonomi, finansiering og modregning i bloktilskud

For at mindske risikoen for de bydende, vil der være nødvendigt at der stilles garanti for finansiering af den del af projektet, der evt. ikke kan afsættes ved et udbud. Afhængig af konsortiedeltagerne kan det blive nødvendigt for kommunen helt eller delvis at tage del i en garantistillelse.

Kommunal garantistillelse vil belaste lånerammen i det tidsrum, den er gældende, idet kommunen som udgangspunkt ikke indgår i ejerkredsen.

Lykkedes det ikke at afsætte alle andele, vil kommunen skulle indtræde i selskabet bl.a. med indskud af midler fra det skattefinansierede område. En efterfølgende udlodning af løbende overskud til kommunen bliver ramt af modregning i bloktilskuddet.

Kommunens indflydelse på projektgennemførelsen

Kommunens indflydelse vil være afhængig af, om den deltager i konsortiet i opstartsfasen. Hvis kommunen ikke deltager, er indflydelsen begrænset, og der er en risiko for, at projektet opgives eller ændres i en for kommunen uhensigtsmæssig retning, fx ved lavere installeret effekt.

Hvis kommunen deltager i konsortiet, vil det formentlig være, fordi en sikkerhedsstillelse er nødvendig. Hermed kan kommunen være med til

at sikre projektets gennemførelse, men påtager sig samtidig risikoen for at skulle indtræde i vindmølleselskabet.

5.3. Model C: KK ejer vindmølleselskab

Modellen betyder, at kommunen skal stifte et vindmølleselskab. Jf. den tidligere diskussion om selvfinansieringsgrad vil det i et vist omfang være nødvendigt for kommunen at indskyde midler i selskabet.

Omfanget af et kommunalt indskud vil bl.a. være afhængig af, hvor mange borgere, der skyder penge i projektet i forbindelse med tvangsudbuddet.

De kommunale midler kan tages fra det skattefinansierede område, hvilket især i den nuværende økonomiske situation kan være problematisk.

Alternativt kan der udloddes midler fra KE til kommunen, som herefter indskyder midlerne i selskabet. En sådan transaktion vil medføre modregning i bloktilskuddet, hvorfor indskud direkte via KE vil have en større værdi, jf. model A.

Selskabet vil have mulighed for at optage lån med kommunal garanti uden at dette belaster lånerammen, men som anført tidligere er et vist niveau af ejerindskud fortsat nødvendigt.

Konsekvensen af modregningsreglerne er således, at der vil skulle udloddes ca. dobbelt så meget fra selskabet til kommunen for at kommunen kan få sin investering tilbagebetalt.

Et nyetableret selskab vil ud over de tidligere nævnte kompetencer også skulle have tilført en overordnet ledelse, hvor selskabet ved en KE løsning kan trække på den allerede eksisterende selskabsledelse.

Kommunens indflydelse på projektgennemførelsen

I kraft af et meget direkte ejerskab til vindmølleselskabet, vil indflydelsen på projektet gennemførelse være meget stor.

5.4. Vurdering af modellerne

En vurdering er de tre mulige modeller for at opfylde kommunens målsætning om at fremme opstillingen af vindmøller bør tage udgangspunkt i nedenstående skema:

	Model A: Kommunens ejerskab sker via KE	Model B: Kommunen skaber grundlag for etablering men har intet ejerskab	Model C: Kommunen etablerer selv et vindmøleselskab
Kommunens mulighed for at øge indflydelse og sikre hurtig opstilling	Stor	Lille	Stor
Økonomisk konsekvens for kommunen	Kræver som udgangspunkt ikke indskud af midler fra det skattefinansierede område	Kræver indskud af midler fra det skattefinansierede område	Eventuel risiko for indskud af midler fra det skattefinansierede område.
Det organisatoriske grundlag	Er delvist til stede	Er ikke til stede	Er ikke til stede

Baseret på ovenstående opsummering vil det være hensigtsmæssigt at lade Københavns Energi forestå opstilling og have ejerskab af vindmøllerne, suppleret med et interessentskab til borgernes køb af andele.

Bilag: Mulig selskabsoversigt.

